

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v torek, 24. maja 1932.

Štev. 59.

Stari lepši časi

Vseh nezadovoljnih stalen refren je, kako silno lepo je bilo v nekdanjih starih časih. Če bi verjeli vsem njihovim slavo-spevom na te blažene nekdanje čase, potem bi morali biti kar prepričani, da je bil včasih za vse ljudi paradiž že na zemlji. Vse blago je bilo prvovrstno, vse pa je bilo obenem silno po ceni, a tudi javne razmere so bile tako odlične, da kar boljše biti niso mogle. In tudi v kulturnem pogledu je bilo mnogo bolje, saj govore dovolj zgovorno o tem razni stari portreti in pa razne stare skladbe. Z eno besedo: v starih časih je bilo vse boljše. In s to ugotovitvijo se redno zaključijo pri nas vsako tarnanje o sedanjih časih.

V resnici pa je vse to hvalisanje starih časov tako napačno, da je naravnost smešno. Človeštvo neprestano napreduje in vsako stoletje, pa tudi že vsaka generacija živi na neprimerno višji stopnji kot prejšnja. In današnji rod bi se lepo zahvalil, če bi moral živeti tako, kakor so živeli njegovi predniki. Le malo je treba pogledati v stare časopise, pa bo vsakomur jasno, kako so n. pr. živeli v stari Ljubljani še pred dvema generacijama. Ulice ozke in mračne, po noči nobene razsvetljave, javne prireditve so bile omejene le na najbolj ozek krog privilegirane gospode, zaslužek slab, cene industrijskih izdelkov visoke, kmečkih pridelkov pa nizke, in vsako potovanje skoraj izključeno, saj je veljalo potovanje po pošti iz Ljubljane v Novo mesto celih 7 goldinarjev, kolikor je dobil kvalificiran delavec za ves teden.

Res je, da so se ob koncu 19. stoletja razmere zelo poboljšale in da se je splošno blagostanje dvignilo, toda še vedno ni bilo na oni višini, kakor je danes, pa naj bodo še tako glasni vsi zaljubljeni v stare čase. Na deželi so tudi v teh najboljših starih časih živeli mnogo slabše kot danes in s tako malim, ko nekdanj, ne bi bil danes zadovoljen prav noben kmet. A tudi delavec je bil na slabšem in zlasti se pozna ta razlika pri najboljši organiziranem delavstvu. Pri tem pa je treba upoštevati še to, da mora sedanja doba premagati vse težave, ki so jih povzročila opustošenja svetovne vojne, dočim smo preje živeli v zlatem miru, ko smo to največjo dobroto, ki jo pomeni mir, najmanj cenili. Kljub vsem tem težkim posledicam vojne, pa se je življenjski standard ogromne večine naroda silno dvignil in na slabšem so le tisti sloji, ki so bili pred vojno čezmerno privilegirani. Tako je čisto upravičeno, če bivši veleposestnik hvali nekdanje čase, saj je bil on samo gospod, ki je ukazoval in užival, dočim so vse delo opravljali zanj drugi. Prav tako se ni čuditi, če so nezadovoljni potomci bivših oficirskih in nemških uradniških rodbin, ker njih karijera jim je bila zasigurana že ob rojstvu. In nazadnje bi imel vzroke za nezadovoljstvo tudi bivši višji uradnik, ker v uradniški Avstriji je bilo vsaj za uradništvo dobro preskrbljeno. A če ne bi bilo sedanje težke gospodarske krize, ne bi bilo za uradnike slabo niti sedaj, saj se pred enim letom niso bile uradniške plače tako slabe, pa čeprav bi pri manjšem številu uradništva smele biti še večje. Koprneti po starih časih imajo torej pravico le nekdanji privilegirani sloji, ki so bili po veliki večini tuje narodnosti, dočim pa naš narod nima vzroka, da hvali čase, ko se mu je godilo mnogo slabše, ko je bil le objekt tuje nadvlade.

Ne bi govorili o tem hvalisanju starih časov, če ne bi ta zaljubljenost v nekdanje dni zlasti v sedanjih časih škodovala vsemu našemu napredku. Kajti slavospevi nekdanjih časov jemljejo ljudem samozavest in vero v napredek, ti krivi pogledi nazaj onesposobljajo ljudi, da bi se na pozitivni način borili proti krizi. Vsled pesimizma, ki nastaja iz upiranja oči v nekdanje dni, postaja gospodarska kriza šele prav nevarna, ker jo malodušnost ljudi stalno povečuje. Vsled tega večnega refrena, kako je bilo včasih vse boljše, se mora polagoma roditi prepričanje, da sploh

ne more biti nikdar več tako dobro, da torej tudi ni mogoče premagati sedanje krize. Ljudje pričenjajo tako izgubljati voljo do dela, kadar pa je človek brez volje, je tudi brez odporne sile in tudi mila kriza ga mora pohoditi.

Vsaka zaljubljenost je slepa in tudi zaljubljenost v stare čase. Če pa je človek slep, potem nikdar ne zna prav presoditi stvari in razvoja dogodkov in to vidimo v sedanji krizi še prav posebej. Nekateri bi kar hoteli, da bi kar neprestano bila doba visoke konjunktore, da bi venomer rastle dohodki in padali izdatki. Toda večna doba konjunktore je nemogoča, ker drevesa ne morejo rasti do oblakov. Po vsaki dobi silnega razvoja mora priti doba zastoja, da človeška družba prav prebavi pridobitve konjunktorne dobe. Če pride ta doba kon-

solidacije prekasno, potem je polom neizbežen, kakor dokazuje finančni bankerot Avstrije in Nemčije v sedemdesetih letih.

Kdor je objektivni, se mora naravnost čuditi, kako velikanski napredek so napravila vsa naša mesta v zadnjih desetih letih. Pa tudi vse naše gospodarstvo je v teh letih neverjetno napredovalo. Ni nič čudnega, če je prišlo do zastoja, ki pa sam po sebi ni nevaren, če ga bomo znali uporabiti za koncentracijo svojih sil s tem namenom, da ustvarimo novo dobo konjunktore.

Vsled svoje zdrave gospodarske strukture moremo to tudi doseči, toda le pod enim pogojem, da je naš pogled s polno vere v bodočnost uprt naprej, ne pa da se izgublja v slepi zaljubljenosti vedno le v stare čase.

Reklamacijski odbor v Ljubljani

Reklamacijski odbor, ki odloča o pritožbah zoper ocene davčnih odborov, je bil letos na novo sestavljen v sledeči obliki:

1. Bajič Fran, pomočnik fin. direktorja v pok. v Ljubljani;
2. Mešek Ivan, davčni kontrolor v Ljubljani;
3. Rajner Srečko, žel. činovnik v pok. v Rajhenburgu;
4. Kobler Ernest, višji davčni upravitelj v pok. v Ribnici;
5. Kramberger Jurij, višji davčni kontrolor v Ljubljani;
6. Milavec Jakob, višji davčni upravitelj v pok. v Ljubljani;
7. Rojina Anton, industrijalec v Ljubljani;
8. Verlič Josip, veletrgovec v Ljubljani;
9. Krapež Milko, urar v Ljubljani;
10. Dr. Tominek Fran, odvetnik v Ljubljani;
11. Dr. Kuhar Andrej, notar v Ljubljani;
12. Dr. Mavricij Rus, mestni fizik v Ljubljani;
13. Ing. Šuklje Milan, pooblaščen inženjer v Ljubljani.

V tem odboru zastopajo trgovino, obrt in industrijo gg. Rojina, Verlič in Krapež, dočim zastopa prvih šest članov finančno

upravo, ostali člani pa svoja stanovska zastopstva: odvetnike, notarje, zdravnike in poobl. inženjerje.

Reklamacijski odbor v tej sestavi bo zasedal koncem meseca maja in začetkom meseca junija t. l.

Pritožbe se bodo obravnavale po nastopnem vrstnem redu:

Dne 30. maja t. l. pridejo na vrsto pritožbe vseh občin davčne uprave Radovljica.

Dne 31. maja t. l. pritožbe vseh občin davčnih uprav Ljubljana okolica, Kočevje, Laško in Višnja gora.

Dne 1. junija t. l. pritožbe vseh občin davčnih uprav Črnomelj, Brežice, Krško, Litija, Logatec, Novo mesto in Kamnik.

Dne 2. junija t. l. pritožbe vseh občin davčnih uprav Kranj in Škofja Loka.

Dne 3. junija t. l. pritožbe davčne uprave za mesto v Ljubljani.

Po členu 135. zakona o neposrednih davkih mora reklamacijski odbor na obrazloženo zahtevo v pritožbi dovoliti, da sme pritožnik podati tudi ustno svojo obrazložitev v seji, v kateri se rešuje njegova pritožba. Radi tega objavljamo gornji razpravni red, da se morejo pritožniki, ki so v pritožbi stavili predlog na osebno zaslišanje, poslužiti svoje pravice.

UGOTOVITEV KMEČKIH DOLGOV

V Narodni skupščini in senatu se je že ob raznih prilikah poudarjala potreba primerne ureditve kmečkih dolgov, ki spravljajo marsikatero prejšnjega kmeta zaradi sedanje gospodarske krize na rob propada. Zato je bil, kakor znano, sprejet zakon o zaščiti kmetov, ki onemogoča prisilne prodaje kmečkih posestev. Ker pa je ta zakon omejen samo na šest mesecev, bo treba do takrat to vprašanje definitivno urediti. Da bi se dobil točen pregled o stanju kmečkih dolgov, je kmetijsko ministrstvo naročilo Privilegirani agrarni banki, naj v najkrajšem času zbere točne podatke o vseh kmečkih dolgovih. Šele na podlagi teh podatkov, ko bo položaj popolnoma jasn, bo mogoče sklepati o nadaljnjih ukrepih.

Mi upamo, da so škodljive posledice takega zakona za ves poslovni svet, zlasti pa za naše trgovstvo, že sedaj evidentne in da ne pride do podaljšanja moratorija.

OBDAVČENJE ZABOJEV ZA SADJE

Na vprašanje, kako naj se tolmači odredba tarife št. 106 zakona o skupnem davku na poslovni promet glede zabojev iz rezanega lesa za pakiranje svežega in suhega sadja, zlasti sliv, je davčni oddelek finančnega ministrstva poslal finančnim upravam pojasnilo, po katerem se zaboji za pakiranje svežega in suhega sadja iz rezanega lesa ne smatrajo za opravilo in zato niso podvrženi 1-odstotnemu skupnemu davku na promet na opravilo.

Čitajte in razširjajte

»TRGOVSKI LIST«!

Delo in razmere v organizacijah

(Iz poročila predsednika g. dr. Frana Windischerja na obnem zboru Slovenskega trgovskega društva »Merkur«.)

V 32. letu svojega obstoja smo letos. Dolga doba je to, in razmere so se od naših rojenic do danes kar bistveno predurčile. Svet danes nima mnogo umevanja za sentimentalnost in hvaležnost. Naglo pozablja pa mu je jutri vse važnejše nego včeraj, pomembnejši mu je pogled naprej in v bodočnost kakor da mu življenje stoprav jutri začneja. Če je temu tako, moramo kot ljudje prakse in živega življenja jemati ljudi in čas, v katerem živimo, za take kakor so in ne za take, kakor bi si jih želeli, pa moramo biti zadovoljni, ako v teh srčno suhih časih vsaj nekaj delavnih ljudi držimo v zvestem oklepu svoje organizacije. Po društvih in združbah in vseh vrst stanovskih organizacijah je danes tako, da ni dosti gostega odziva na pozive k društvenim prireditvam. Razmere niso vsečne in vzpodbudne za tiste, ki jim je naložena skrb za organizacije, in skoro bi smeli ugotoviti kot resnico, da so le tisti zbori deležni goste udeležbe, na katerih pričakujejo senzacij ali obračunov iz stvarnih ali še česče osebnih nasprotstev. Tudi v našem društvenem življenju se ne moremo ponašati s preveliko živahnostjo svojih zborov in priredb, dasi se zdušno trudimo ostati sveži in čili in se po svoji brezdolnosti nemarnosti gotovo ne staramo. Jasno je, da je veselejše delo v društvenih organizacijah, ako članstvo v gostem številu prihaja na društvene priredbe in z živim zanimanjem spremlja društveno delo. Ako že več let ni tako kakor bi si želeli in bi po svoji dobri volji morda tudi zaslužili, vendar ne smemo dati mesta malodušnosti in moramo vztrajati stanovitno in trdno, da pridemo preko obstoječih zadržkih razmer v lepše čase in prilike. Po svoji nemarnosti in zanikarnosti nismo postali stari in se tudi danes še čutimo žive, sveže in podjetne. Ako se samo kar kratko ozremo nazaj in premostrimo razmere in dogodke od časa svoje ustanovitve, nam bo lahko dokazati, da smo bili ves čas aktualni in smo s pobudnim in vzpodbudnim delom zastopali potrebe in pride trgovskega stanu. Trudili smo se za veljavo in za spoštovanje trgovskega stanu, gospodarjev in sotrudnikov. In smo se z uspehom prizadevali. Zgodaj smo nastopili s povdankom za gospodarsko osamosvojitve trgovine na naši zemlji in smo brezdvomno odločilno pripomogli do tega, da je trgovina na naših tleh v naših rokah. Budili smo v grenkih časih stanovsko zavest, vzbudili stanovsko zavednost in moč ter vlili stanovski ponos v srca trgovskega naraščaja. Terjali smo pravice svojega jezika v praktičnem življenju, zahtevali slovensko strokovno knjigo, slovensko dopisovanje in knjiženje pa smo se zvesto držali zahteve, da mora dobiti naš narod strokovno trgovsko šolstvo, počenši od trgovskih nadaljevalnih šol vse do trgovske akademije.

Razmere v preteklih časih in delitev dela dandanes

Pozabljam dandanes, da pred kratkim časom vsega tega nismo imeli in da niti dve desetletji nista za nami, kar so bile še prav redke slovenske trgovske knjige in tudi trgovske korespondence. Nikdar nismo stali s svojimi zahtevami v senci ljubljanskega gradu in v območju ubranih glasov ljubljanskih zvonov, marveč smo v bridkih časih nastopili kot splošna slovenska trgovska organizacija. Ni še tako daleč, ko smo bili precej edini in osamljeni borci za pride in koristi slovenske trgovine in slovenskega trgovca in trgovskega nastavljenca. Časi napredujejo, in tudi pri nas so se razmere veselo in izdatno izboljšale. Naša trgovina se je osamosvojila, trgovska stanovska organizacija je gosto razpletena z živahnim in dolgo vodilnim

V KATEREM JEZIKU MORAJO BITI FITOPATOLOŠKA IZPRIČEVALA?

V nekem konkretnem primeru je marioski veletrgovec za uvoz čebule iz Trsta priložil fitopatološko izpričevalo v italijanskem jeziku. Kmetijska poskusna in kontrolna postaja tega izpričevala ni priznala, češ da mora biti v zmislu predpisov spisano v jeziku države izvoznice in ob enem v enem priznanih mednarodnih jezikov. V zadevi je intervenirala Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in prejela od kr. banske uprave dravske banovine nastopno obvestilo: »Ministrstvo za kmetijstvo je z odlokom št. 26.100/II. od 16. maja 1932 glede fitopatoloških izpričeval iz tujine izdalo sledečo rešitev:

V zvezi z aktom banske uprave III št. 3655/1 od 19. pret. mes. v zadevi fitopatoloških certifikatov pri uvozu rastlin in rastlinskih delov iz Italije je ministrstvu čast izveščati, da zadostuje, če so ti certifikati izstavljeni v italijanskem jeziku, samo, da se upoštevajo vsi ostali predpisi pravilnika za izvrševanje zakona o zatiranju rastlinskih škodljivcev in bolezni pri uvozu in tranzitu.«

S tem je to vprašanje zadovoljivo urejeno.

KLIRINŠKA POGAJANJA S ČEŠKO-SLOVAŠKO

Minister za trgovino in industrijo je imenoval za svojega zastopnika odnosno za zastopnika ministrstva trgovine pri pogajanjih za sklenitev kliringa med Jugoslavijo in Češkoslovaško svojega pomočnika g. Ivana Mohoriča, generalnega tajnika zbornice za TOI v Ljubljani. Jugoslovenski delegaciji, ki odpotuje jutri v Prago, bo načeloval guverner Narodne banke g. Ignat Bajloni.

Hranilnica Dravske banovine

Telefon štev. 2483

Ljubljana, Knafljeva ulica 9

Rač. pošt. hran. št. 10.680

prej

Maribor

Kranjska hranilnica

Celje

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke. Za vloge in vse obveznosti jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Najvarnejša naložitev denarja
Denar se lahko pošilja tudi po Poštni hranilnici
Najvišje obrestovanje

Občni zbor gremija trgovcev v Kočevju

V nedeljo 22. t. m. se je vršil v restavraciji »Pri solncu« redni občni zbor gremija trgovcev za sodni okraj Kočevje.

Zborovanje je vodil gremijalni podnačelnik g. Franc Huber, ki se je v svojem otvoritvenem nagovoru spomnil preminulega gremijalnega načelnika g. Matije Roma in preminulih članov Jonkeja in Mauserja. Zborovalci so počastili spomin pokojnih s trikratnim »Slava«.

Gremijalni tajnik g. Jamšek je predlatal nato zapisnik zadnjega občnega zbora, ki je bil brez debate odobren.

Poročilo podnačelnika g. Franca Huberja podaja sliko o gremijalnem delovanju v preteklem letu, zlasti o akcijah glede ureditve črne knjige, vajeniških preizkušenj in krošnjarstva. Gremij si je v tekočem letu uredil tudi svojo gremijalno pisarno, ki dnevno posluje.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Jamšek posnemamo, da je štel gremij v preteklem poslovnem letu 176 članov.

Blagajnik g. Hönigman je poročal nato o blagajniškem stanju. Gremijalno premoženje znaša 42.046,37 Din. Blagaj-

niku in načelnstvu je bil soglasno podeljen absolutorij. Proračun za tekoče leto izkazuje 19.490 Din dohodkov in 15.050 Din izdatkov.

Zvezni tajnik I. Kaiser je nato obširno poročal o najvažnejših določbah novega obrtnega zakona in o novih gremijalnih pravilih. Pravila, povzeta po vzorcu, ki ga je izdalo ministrstvo za trgovino in industrijo, so bila nato soglasno odobrena. S tem se je izvršilo preosnovanje gremija po novem obrtnem zakonu v Združenje trgovcev za sodni okraj Kočevje.

Vršile so se nato dopolnilne volitve. Mesto umrlega g. Matije Roma je bil za načelnika soglasno izvoljen g. Franc Huber, za podnačelnika pa g. Alojzij Kresse. Po določbah novega obrtnega zakona je bil izvoljen nadzorni odbor, obstoječ iz gg. Alojzija Levsteka, Jožefa Kresseja in Franca Tschinkla, namestnikom pa gg. Arnold Röhrl, Henrik Petsche in Hans Loj.

Zvezni tajnik je na željo obširno poročal o vzrokih, ki so izzvali zakon o zaščiti kmeta in kvarnih posledicah tega zakona za naše gospodarstvo.

Položaj na domačem lesnem tržišču

Ljubljanska borza za blago in vrednote bo imela 24. t. m. svoj občni zbor. Iz poročila borznega sveta o poslovanju v letu 1931 posnemamo glede položaja na slovenskem lesnem trgu naslednje:

Kakor agrarne proizvode, tako je svetovna gospodarska depresija v minulem letu težko prizadela tudi gozdarstvo in lesno industrijo.

Stroški proizvodnje so ostali v primeri z letom 1930 skoro nespremenjeni, nasprotno so pa cene lesu konstantno padale in nazadovale za povprečno 30%. Javne datjave so se celo povečale.

Vsled oslavitve kupne moči, carinskih omejitev, kontingentiranja, deviznih poostretev in drugih sličnih mer je trgovina občutno nazadovala.

Pregled izvoza lesa in lesnih izdelkov v raznih državah nam kaže povsod padec oziroma nazadovanje.

V Avstriji se je izvoz lesa in lesnih izdelkov v letu 1931 skrčil za skoro 50% napram letu 1930. Sečnja je padla celo pod količino predvojne dobe, kar predstavlja nazadovanje do 40% v primeri z normalnim letom.

V Rumuniji je izvoz lesa nazadoval za 30% napram letu 1930 in to vsled finančnih in prevoznih težkoč v uvoznih državah kakor Madžarska, Nemčija, Avstrija, katerim se je pridružila še občutna ruska konkurenca.

Nazadovanje lesnega izvoza so občutile istotako nordijske države Finska, Norveška, Švedska. V teh znaša padec od 15 do 25% vsled raznih prohibitivnih mer uvoznih držav ter čim bolj rastoče ruske konkurence.

Poljska je v izvozu lesa pretrpela mogoče največjo krizo. Najbližje in za njo najvažnejše tržišče Nemčijo je izgubila vsled carinske vojne. Prisiljena je bila najti druga tržišča, kar ji je tudi uspelo, in sicer v Franciji in Angliji. Toda uspeh je bil kratek. Francija je njen uvoz v mesecu avgustu kontingentirala. V Angliji je temu kmalu sledil padec funta, in je bil izvoz lesa ponovno onemogočen. Posledica je bila padec cen do skoro 40%.

Rusija. V minulem letu je Rusija sklenila z Anglijo, ki je za izvoz ruskega lesa najpomembnejše tržišče, pogodbo za dobavo 600.000 standardov mehkega, rezanega gradbenega lesa. Pozneje se je dobava skrčila na 500.000 standardov. Vsled krize je morala Rusija pristati istočasno na znižanje cen. Odpadle pa so — kar je zelo značilno — dobave ruskih hlodov Nemčiji in ta vsled prenizke nujenih cen.

Tudi v Nemčiji prilike lesne industrije niso bile povolnejše. Dasi je Nemčija v prvi vrsti lesni konzument, igra ona v tej panogi pomembno vlogo tudi kot izvoznik, predvsem v Švico. Gospodarske kontraverze med omenjenima državama so se v minulem letu posebno poostrele. Pri tem je bil najtežje prizadet izvez lesa, kar je kvarno vplivalo na cene, ki so v žaganem blagu padle v vrednosti za četrtino cen leta 1930.

V Jugoslaviji je lesna stroka v minulem letu pretrpela menda najhujši udarec izmed vseh panog našega gospodarstva. Izvoz se je napram letu 1930 še bolj skrčil, glede nekaterih vrst proizvodnje celo do polovice lanskoletne količine.

Izvoz gradbenega lesa, goriva in lesnih izdelkov je znašal v letu 1931 iz naše države skupno 104.590 vagonov v vrednosti Din 759.475.000.—. Železniških pragov je bilo izvoženih 2.105.556 komadov v vrednosti Din 97.305.000.—.

V letu 1930 je znašal izvoz istih vrst lesa 161.736 vagonov v vrednosti dinarjev 1.311.653.000.—, izvoz železniških pragov pa 2.771.955 komadov v vrednosti dinarjev 142.033.000.—.

Kako težke izgube je pretrpel ta naš najpomembnejši izvozni predmet, nam na-

vedene številke živo predočujejo. Razen velikega nazadovanja količine vidimo tu tudi paralelni padec cen.

Lesna panoga je preživela radi nadprodukcije lesa ter slabih cen že marsikako delno krizo, vendar pa take splošne krize in desorientacije na lesnem trgu ne pomnimo. Poleg ruskega dumpinga in poleg splošne krize je do našega današnjega slabega stanja dovedlo tudi dejstvo, da ni bila lesna trgovina organizirana. Lesna industrija in lesna trgovina sta pri nas prosta obrt, katera ni vezana ne na učno dobo ne na kako strokovno ali trgovsko predizobrazbo. V nobeni panogi trgovine se ni šušmarstvo razpaslo v toliki meri, kakor ravno v lesni. To dejstvo je naši lesni trgovini na svetovnem trgu veliko več škodovalo, kakor katerikoli pojav od zunaj. V dobri konjunkturi se ni polagalo nobene važnosti na strokovno izobrazbo. Šele v letu 1931 se je pričelo resno misliti, kako bi se temu nedostatku prišlo v okom. Naši lesni trgovci so uvideli potrebo skupne organizacije, in se je pri Zvezi trgovskih gremijev osnovala Osrednja sekcija lesnih trgovcev v Ljubljani. Ta je stopila v zvezo s stanovskimi organizacijami v Zagrebu in v Beogradu radi ustanovitve sindikata za izvoz lesa. V njem so včlanjeni vse veliki producenti naše države z namenom, da se ta pomembna panoga našega narodnega gospodarstva zakonito uredi s primerno lesno izvozno politiko, zaščito izvoza lesa, temeljito organizacijo podjetij in ureditvijo prodajnih prilik. Da je ta ustanova izredno velikega pomena za našo banovino, ni potrebno posebej poudarjati. Najti pa mora potrebno pravilno razumevanje.

Ako primerjamo promet lesnih kupčij, sklenjenih na Ljubljanski borzi v letu 1931, z onim iz leta 1930, dobimo sledečo sliko:

l. 1930 vag. 2001 v vredn. Din 12.238.435.—
l. 1931 vag. 783 v vredn. Din 6.355.312-94

Razlika vag. 1218 v vredn. Din 5.883.122-06

Ze od leta 1930 je glasom statistik opaziti stalno padanje prometa in cen. Danes moramo pa na žalost konstatirati, da nam daje gornja razlika — tako glede količine, kakor glede vrednosti — dokaz skoro popolne katastrofe v lesni industriji in trgovini. V letu 1932 bo, kakor izgleda, nudila še usodnejšo sliko, in katastrofa gozdnega gospodarstva v prejšnjih letih bo seveda enako učinkovala tudi na druge panoge našega narodnega gospodarstva. Govoriti o vzrokih tega propadanja, odnosno o izboljšanju današnjega katastrofalnega gospodarskega stanja je danes brezuspešno.

XII. LJUBLJANSKI VELESEJEM

Razstava pohištva na letošnjem XII. Ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. junija. Ena izmed mnogih zanimivosti na letošnjem XII. Ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. junija bo brezdomno tudi razstava mizarskih del. Pohvalno bodi omenjeno, da so se odločili kompaktno razstaviti svoje izdelke mizarski mojstri iz Št. Vida pri Ljubljani, Ljubljane in iz okolice. Izdelki naših mojstrov so priznani po svoji kakovosti in solidnosti ter po skrajno zmernih cenah. Razstavljene bodo kuhinjske, spalne, jedilne oprave, pisarne in drugo od najpriprostejše do najfinejše in najbogatije izdelave. Za svoje izdelke vsak mojster jamči, tako za kakovost in prvovrstnost lesa, kakor tudi za kakovost izvršitve vsakega posameznega kosa. Vsak razstavljalec nudi vsakomur brezplačen proračun, brezplačne načrte in vse informacije in pojasnila. Zlasti tuji naj se prepričajo, da pri nas mizarski izdelki najmanj ne zaostajajo za onimi tujih tvrdk v kakovosti, cene naših izdelkov pa so v vsakem pogledu več kot konkurenčne.

Statistični podatki o našem izseljevanju v letu 1931.

Iz statistike o našem izseljevanju v l. 1931 posnemamo sledeče zanimive podatke.

V prekomorske kraje se je izselilo vsega 4808 oseb napram 13.560 v l. 1930 ali za 65,5 % manj.

Največ se je izselilo iz Savske banovine in sicer 1648 oseb, iz Dunavske 703, Primorske 694, Vardarske 489, Zetske 252, Beograda 142, Drinske 85, Vrbanske 31 in Moravske 10.

Po poklicu je bilo 1598 poljedelcev, 946 družinskih članov, 890 kvalificiranih delavcev, 872 nekvalificiranih in 484 raznih svobodnih profesij.

Največ izseljencev je bilo med 31—50 letom (2000), od 18—30 (1283), pod 18 letom (1165) in preko 50 let (360) oseb.

Izselilo se je 734 družin s 1946 osebami in 2862 samecev.

Z ozirom na veroizpoved je bilo največ rim.-kat. in sicer 1735, pravoslavnih 920, evangeličanov 54, židov 49, grkokatolikov 37, muslimanov 7 in drugih 6 oseb.

Od celokupnega števila izseljencev 4808, je bilo 3377 oseb z jugoslovanskim državljanstvom in 1431 s tujim, med temi so po večini naturalizirani Jugoslavi.

Največ se jih je izselilo v Zedinjene države Sev. Amerike in sicer 2499 oseb, v Argentinijo 833 osebe, Kanado 604 osebe, Brazilijo 39 oseb, Južno Afriko 26 oseb, Bolivijo 7.

Izmed vseh izseljencev je bilo 2525 takih, ki imajo doma premoženje, 2274 jih je bilo brez in 9 jih je premoženje prodalo pred izselitvijo. 4627 oseb se je izselilo iz gospodarskih razlogov in 181 iz raznih drugih.

Izmed izseljencev je bilo 4627 takih, ki so imeli družine v državi, v katero so se izselili, a 995 jih je bilo brez njih.

Prvikrat je šlo v prekomorske kraje 2674 oseb, drugikrat 1833, 193 tretjkrat in 77 četrtikrat.

Iz prekomorskih krajev se je vrnilo tekom l. 1931 8089 oseb, v primeri z letom 1930 za 6 % več.

Največ se jih je vrnilo v Savsko banovino in sicer 3671 oseb, Dunavsko 1482, Primorsko 1277, Vardarsko 584, Dravsko 507, Zetsko 272, Vrbasko 105, Drinsko 78, Moravsko 76 in v Beograd 37 oseb.

Po poklicu je bilo 2887 nekvalificiranih delavcev, 2672 kvalificiranih, 1554 poljedelcev, 703 družinski člani in 273 osebe svobodnih profesij.

Z ozirom na starost je bilo 4374 oseb med 31—50 letom, 1790 oseb med 18—30 letom, 1205 preko 50 let in 720 pod 18 leti.

Družin se je vrnilo 607, a samecev 6211.

Po veri je bilo največ rim.-kat. in sicer 7621 oseb, pravoslavnih 1932, evangeličanov 340, grko-kat. 113, muslimanov 38, židov 17 in 28 drugih ver.

Od celokupnega števila onih, ki so se vrnili, je bilo 7625 oseb z jugoslovanskim državljanstvom in 4942 državljanov drugih držav.

Največ se jih je vrnilo iz Zedinjenih držav Sev. Amerike, in sicer 3427 oseb, in Argentinijo 2114, Kanado 1265, Brazilijo 377, Urugvaj 323, Avstralijo 231, Čile 166, Nove Zelandije 89, Južne Afrike 29, Kube 22, Bolivije 16 in Peru 14.

Komaj 4416 oseb je samo plačalo vozno, 3091 jih je bilo repatriiranih in 568 deportiranih.

V kontinentalne evropske države je tekom l. 1931 odšlo 10.580 oseb napram 25.409 osebami v l. 1930 ali za 56% manj.

Največ jih je odšlo v Francijo, in sicer 4722 oseb, v Nemčijo 1482 oseb, Romunijo 991, Turčijo 877, Avstrijo 606, Grčijo 204, Češkoslovaško 499, Albanijo 210, Madžarsko 178, Bolgarijo 125, Holandijo 61, Belgijo 49, Švico 24, in v ostale države Evrope 142.

V pogledu vrnivših se stoji na prvem mestu Dravska banovina s 4032 osebami, sledi ji Vardarska 2347, Savska 1570, Dunavska 1025, Vrbaska 557 in nato ostale.

Vrnilo se je iz kontinentalnih držav 10.046 oseb ali za 26-6% več kot v l. 1930.

Največ se jih je vrnilo iz Francije, in sicer 5750, iz Belgije 1491, Nemčije 994, Luksemburga 544, Avstrije 373, Holandije 248, Češkoslovaške 219 itd.

Šolska mladina ima za obisk letošnjega XII. Ljubljanskega velesejma od 4. do 13. junija znižano vstopnino po Din 3.— za učenke oziroma učence, ako je obisk skupen pod vodstvom gg. učiteljstva. Dan obiska poljuben. Posebno opozarjamo šolska vodstva na razstavo »Prijeteljev narave v stanovanju«, tujsko-prometno razstavo, hišijenski muzej, razstavo perutnine in kunccev ter na oficijelno razstavo Poljske republike.

Dobava-prodaja

Dobave. Strojni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 2. junija t. l. ponudbe glede dobave 25 komadov steklenih čevk. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. maja t. l. ponudbe glede dobave 100 kg pralne sode, 20 komadov sirkovih metel, 20 komadov krfač, 10 komadov okroglih zidarskih čopičev, 10 kg cinkove bele barve, 1000 kg vulkan olja, 200 kg strojne masti, 500 kg masti za mazanje jamskih vozičkov, 12.000 kilogramov pšenične moke ter glede dobave električnih žarnic. — Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 27. maja t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg ovsa. — Komanda mornarice Zemun sprejema do 14., 15. in 16. junija t. l. ponudbe glede dobave jedilnega pribora in posode iz porcelana in stekla. — Dne 11. junija t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu ofertna licitacija glede dobave zastav, činovnih znakov, praporov itd. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Nabava 12.000 kg bencina. Dravska Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje drugo pismeno dražbo v skrajšanem roku za dobavo 12.000 kg bencina.

Dražba bo dne 3. junija 1932 ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2, soba št. 30. Jamčevina (5% ali, če je inozemec, 10%) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba št. 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji D. št. 44819/II b 1932.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 27. maja t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg ovsa; do 8. junija t. l. glede dobave 600 kg fižola in 600 kg kave. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 2. junija t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg masti za jamske vozičke; do 9. junija t. l. pa glede dobave 4 vagonov lubja. — Direkcija drž. rudnika Senjski Rudnik sprejema do 7. junija t. l. ponudbe glede dobave 300 kg firneža, 20.000 kg koroze, 2300 kg bakrenih vrvi in 120 kub. m hrastovega jamskega lesa. — Komanda pomorskega arsenala v Tivtu sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede dobave razpršilcev. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobava čevljev. Dne 6. julija t. l. se bo vršila pri Primorski direkciji pošte in telegrafa v Splitu ofertna licitacija glede do-

bave 500 parov čevljev. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri ekonomski sekciji te direkcije.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. maja t. l. ponudbe glede dobave 500 kg bučnega olja, 300 kg kave, 1000 kg riža, 300 kg ječmene kave, 1000 kg svinjske masti, 5000 kg bencina in 80 komadov električnih žarnic. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Prodaja lesa. Direkcija šum kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 24. junija t. l. ponudbe glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Oddaja pil v brušenje in nasekovanje. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. maja t. l. ponudbe glede oddaje pil v brušenje in nasekovanje. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Oddaja krovskih popravil na pekarni Dravskega intendantskega skladišča v Ljubljani se bo vršila potom ofertne licitacije dne 7. junija t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Poljčane.

Besedilo: And. Suppanz.

Obratni predmet: trgovina z deželnimi pridelki.

Sedež firme odslej: Maribor, Aškerčeva ulica št. 1. Obratni predmet: nakup, prodaja in izvoz jajc, perutnine, sadja in deželnih pridelkov.

Imetnica: Suppanz Terezija.

Prokura se je podelila Suppanz Otonu, posestniku v Mariboru.

Prokura, podeljena Christini Jeraj se izbriše.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru, dne 21. aprila 1932.

Firm. 343/32 — Fmz I 228/7.

Sedež: Maribor.

Besedilo: Mariborska mehanična tkalnica in apretura Doctor in drug.

Prokura se je podelila g. Fischerju Karolu, ravnatelju, Maribor, Tvorliška c. 40.

Prokurist podpisuje na ta način, da od kogarkoli pisanemu, natisnjenemu ali s stampilko odtisnjenemu besedilu tvrdke pristavi svoj podpis s pristavkom p. p. (per procura).

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru, odd. III., dne 9. maja 1932.

Firm. 449/32 — Rg A II 121/13.

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Vladislav Ilič & Josip Tichy.

Izstopil je družabnik Ilič Vladislav, vstopil pa novi družabnik Kohnstein Viljem, ključavničar na Pobrežju, Nasipna ulica št. 32.

Besedilo firme odslej Josip Tichy in drug, električno podjetje v Mariboru.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru, odd. III., dne 28. aprila 1932.

Firm. 369/32 — Reg A III 76/4.

*

Sedež: Ptuj.

Besedilo: V. Blanke, tiskarna, knjigarna, trgovina s papirjem, knjigoveznica.

Besedilo firme se izpremeni in se glasi odslej:

V. Blanke, oblastveno pooblaščenka knjigarna, tiskarna, trgovina s papirjem, knjigoveznica v Ptuj.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru, dne 21. aprila 1932.

Firm. 84/32 — Rg Fmz I 133/5.

*

Sedež: Teharje pri Celju.

Besedilo: Teharska lesna industrija, družba z omejeno zavezo.

Glasom sklepa družabnikov z dne 15. aprila 1932. stopi družba zbog razdružbe v likvidacijo.

Likvidacijska tvrdka se glasi: Teharska lesna industrijska družba z omejeno zavezo v likvidaciji.

Likvidator je dosedanji poslovodja Jare Evgen.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Celju, odd. I., dne 11. maja 1932.

Firm. 177/32 — Reg C I 58/29.

Iržna poročila

SLABI SVETOVNI KOVINSKI TRGI

Na kovinskih trgih je razpoloženo nerazvno. Statistični položaj skoraj vseh kovin je slejkoprej neugoden. Bakreni kartel obstoja že dolgo časa le na videz, in čeprav zmeraj o njem beremo, mu krogi interesentov ne pripisujejo nobene važnosti. Na papirju obstoje sicer cene in šele zadnjič smo poročali o doslej najnižji globinski točki, a praktično se teh cen skoraj nihče ne drži in se dobi blago v prostem prometu bistveno ceneje. Tečaj cina je v

Brzjavi:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik:
Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. Veleprazarna kave. Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna poštežba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

zadnjem času zelo kolebal; po velikih tečajnih zgubah v preteklem mesecu so cene naenkrat zelo narasle, ko se je zvedelo o nameravani redukciji produkcije. Ker pa načrti doslej ne kažejo velike možnosti uresničitve, so cene v zadnjih dneh zopet padle. Cink se je mogel vobče razmeroma dobro držati, ker so pričakovati od kartelove seje 12. t. m. nadaljnje omejitve produkcije; ta bo pa izostala in bo ostalo pri dosedanji 50odstotni omejitvi. Kako bo trg reagiral na sklepe kartela, bomo videli v teh dneh. Svinec si je deloma nekoliko opomogel, a je pozneje zopet opešal, ker so avstralski rudniki svoj izvoz bistveno zvišali.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 20. maja 1932 je bilo pripeljanih 248 svinj in 1 koza; cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad Din 80 do 100, 7 do 9 tednov stari 120 do 130, 3 do 4 mesece stari 160 do 250, 5 do 7 mesecev stari 300 do 350, 8 do 10 mesecev stari 400 do 450, 1 leto stari 500 do 780 1 kg žive teže 5 do 6-50, mrtve teže Din 8 do 9. — Prodanih je bilo 182 svinj.

Glej v vsaki številki

»Trgovskega lista« »Ponudbe in povpraševanja«, ki nudijo ugodne kupčijske priložnosti. Zato jih vsi, zlasti podeželski trgovci, morajo čitati!

Brez posebnega naznanila.

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da nas je naša predobra soproga, mati, stara mati, sestra, teta, tašča in svakinja, gospa

ANA ACCETTO

soproga stavbenika

danes dopoldne ob 10. uri za vedno zapustila.

Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, dne 25. maja 1932. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Trnovski pristan št. 14 na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi truplo v rodbinski grobnici k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 23. maja 1932.

Valentin Accetto, stavbenik, soprog.

Pavel Kreutzer, trgovec, sin.

Josip Kreutzer, inšpektor drž. žel., brat.

Marija Kmet, Rozi Accetto, sestre.

Albina Kreutzer roj. Accetto, snaha,

nečaki in nečakinje, vsi vnuki in vnukinje, pravnuki in pravnukinje ter ostalo sorodstvo.

VELETRGOVINA
kolonijalne in
špecerijske
robe

Jvan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna poštežba!

Zahtevajte cenik!

KUVERTA
LJUBLJANA

Prilovska 2 Vojarski pot 1

TVORNIKA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

TRIKOTAŽA IVAN SAVNIK

Kranj št. 2

Tvornica rokavic in trikotaže DRAVSKA BANOVINA

Izdeluje vse vrste triko-rokavic, kot:

Simplex,
Duplex,

Sveden-imit. svi-
le itd. od najna-
vadnejše do naj-
finejše vrste!

Zahtevajte ponudbe in vzorce!